

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

VI. Vicetiæ post diutinam præparationem Deo sacerdotij primitias offert.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

do ferebat) non semel adhibentur. Quo in genere cum omnes, & Franciscus in primis, egregium quæ eruditionis, quæ modestiæ specimen dedissent; editis de Hierosolymitana profectioe postulatis, quæ volebant, impetrant omnia, non modò nihil repugnante, verùm etiam valdè approbante Pontifice: cuius paternæ in gentes omnes caritas adeò peregrinorum hominum est complexa virtutem, ut eos, pro egregia ipsius benignitate ac munificentia, cum fausta precatione pariter & copioso viatico dimitteret. At illi ne in copia quidem paupertatis obliti, attributam votiux peregrinationi pecuniam apud argentarium custodiendâ deponunt, tantisper dum profectiois tempus adesset: ipsi victum interea per urbem mendicâdo palàm conquirunt. modestia utique quam doctrina insigniores, utpote qui à familiaritate principum virorum ultro ad tantam vitæ humilitatem descenderent.

CAPVT VI.

*Vicetia post diutinam preparationem
Deo Sacerdotij primitias offert.*

VRBANIS negotijs feliciter simul
celeriterq; cōfectis, Hierosolymam
primo

mo quoque tempore transmissuri, eodem ferè modo, quo Romam venerant, reuertuntur Venetias. Ibi cœlestis vitæ auidi, vt pluribus pignoribus obstricti Deo tenerentur, re familiari dudum consecrata, semet Christo penitus consecrare decernunt. Igitur cùm ad eam rem in-teriore se parassent cura, sub Missæ sacrificium apud Hieronymum Verallum, Apostolicum Legatum, paupertatis castitatisq; perpetuè nuncupant vota. Nuncquam alias antè Franciscus diuinis gaudijs cumulatiores conspectus est. Quippe admodum lætus (quod ex vultu notari poterat) superfundenti se Deo totū dicit pectus: & veteris instituti sui memora, vota semel nuncupata quotidie instauro deinceps in omni vita. Ceterum dum destinata navigationis opportunitas expectatur, ad intermissa itineribus, retenta animo benignitatis officia refert curam, auctamq; cessatione industriam. Et eximiam Francisci in ægros caritatem hoc etiā maior Veneti populi admiratio approbatioq; excepit, quo labor eius fuit, quàm antè, diuturnior. Euēnit quippe vt Palæstinam, quæ semper antea patuerat peregrinis, illo ipso anno exortum inter Turcas ac Venetos bellū clauderet. Maria vtiq; omnia infestis Turcarum clas-

Paupertatem castitatemque perpetuā vouet.

sibus adeò obli debantur, vt sine manife-
 sto cædis seruitutisue periculo nemo
 posset ex Italia petere Hierosolymam.
 Quæ res Hierosolymitanam Patrum ex-
 peditionem primùm distulit, deinde dis-
 cussit, Deo meliores in vsus illorum ope-
 ram reseruante. Conductos enim opera-
 rios ita destinauit in vineam suam, vt re-
 licto effæcto Turcarum solo, partim syl-
 uescentia Christianorum vineta, partim
 desertos Indorum campos, intactasque
 æuo Iaponum syluas excolerent. Ita dum
 Franciscus diuini ignarus consilij inter
 spem metumque suspensus, optatissimæ
 nauigationis tempus in dies opperitur;
 menses plures in ijs, quos dixi, valetudi-
 narij laboribus abière, nunquam aut re-
 mittente se industria, aut refrigerente
 caritate. Verùm enim uerò Hierosolymi-
 tanæ profæctionis spes demum vndique
 abscissa ingenti eũ dolore perculit, mœ-
 stum eodem tempore, cum facultate vi-
 fendi sacra illa Palæstinæ loca, martyrij
 quoque ademptam sibi esse occasionem.
 Inde vnicum casuum humanorum sola-
 tium diuinam prouidentiam respiciens,
 euentum illum, quamuis acerbum, æqui
 boniq; consuluit. Et re communiter de-
 liberata, cunctorum versæ aliò curæ. Vi-
 sum erat Patribus, quò impensius & pie-
 tati

tati suæ & alienæ salutis seruirent, omnes
 sacris ordinibus initiari. Itaque mense
 Junio, ipso S. Ioannis Baptistæ natali die,
 non sine egregia præparatione, sacerdo-
 tes (nam cæteris sacris ordinibus ritè
 paulò antè initiati fuerant) ab Arbeni
 Episcopo consecratur. Fama est eos tan-
 ta inter consecrationem lætitiâ perfulos,
 ut ea in ipsum redundaret Episcopum. Is
 enim confirmasse deinde fertur, se eo
 ipso tempore inter caremonias nouum
 quendam & insolitum fructum cœpisse
 diuinæ voluptatis. Spes transmittendi in
 Palæstinam ita præcisa iam erat, ut voti
 religione propemodum soluti videren-
 tur. Placuit tamen, ne quis omnino in
 eorum animis vel tenuissimus resideret
 serupulus, ad annum vsque vertentem
 (uti nominatim in votorum formula cau-
 tum erat) votiux pereginationis occa-
 sionem captare: hoc interim spatio, pro-
 pediem libaturos Deo Sacerdotij sui pri-
 mitias, colligendi sui causa, ex tanta ce-
 leberrimæ vrbis frequentia excedere. Er-
 go ad finitima loca digressi, alius aliò.
 Franciscus cum Alfonso Salmerone in
 Montem Celsum (vicus is est passuum
 millia xv. à Patauio) recepit se. ibi solitu-
 dinis cupidus, ut proximè ad Deum acce-
 deret, quâ longissimè à cœtu hominum

*Sacerdos
 consecra-
 tur.*

*Primi sa-
 cri præpa-
 ratio.*

*Solitaria
 vita.*

recessit, desertamq; ac semirutam deuio
 in loco casam nactus, tecto è stramini-
 bus refecto, qualecunq; sibi diuersorio-
 lum parauit, hoc gratius, quod repræsen-
 tarèt Christi Domini sui præsepe, sum-
 mamq; illam rerum omnium inopiam.
 Inde vt pueri I E S V paupertatem, eius-
 demq; iam viri solitudinem experiendo
 meditaretur, talem vitæ rationem insti-
 tuit. Emendicato cibo parcè ac duriter
 victitabat, humi super stramine cubitans
 in tugatio imbribus, frigoribus, vêtis ob-
 noxio. Animum porrò ad cœlestium re-
 rum contemplationem excitaturus soli-
 to vehemētius, voluntarijs quotidie pœ-
 nis corpus afflictabat suum. Nec imme-
 mor Dei animam ducentis in solitudinē,
 & ibi loquentis ad cor eius, intentius au-
 diebat quid in se loqueretur Dominus
 Deus: identidem videlicet orans; & quic-
 quid erat otij, in sacrorum lectione li-
 brorum, & pia cœlestium rerum medita-
 tione consumēs. Quid incommodorum
 ærumnarumq; eo in loco pertulerit, rur-
 sus quàm puras ac liquidas ex cœlestis
 sponsi consuetudine perceperit volupta-
 tes, facilius est cogitare quàm dicere. Illud
 constat, stipē ab eo coactam ferè ita fuisse
 exiguam, vix vt ad panem emendum fa-
 tis foret. Quòd si quando aliquid olei aut
 obso-

Osee 2.
 Psal. 84.

obsonioli accederet, tum verò illum opi-
 parè sibi epulari visum. In hanc autem
 solitariae vitæ rationem, ipsos quadragin-
 ta dies (caelesti magistro videlicet aucto-
 re, qui totidem in solitudine dies versatus
 est) iucundissimè absumptos. Nec dubi-
 um est, quin ex diuino congressu, pro-
 summo illo suo ardore animi, flagranti-
 que in Deum caritate, non minùs dono-
 rum quàm gaudiorum caelestium hause-
 rit. Subinde igitur progressus in publi-
 cum, Christi quoque exemplo instituto-
 que populum docere, & diuinitus hausta
 impertire hominibus cœpit. Concionan-
 di modus hic erat, vt Christi sermonum
 in campis, montibus, littoribus habito-
 rum memor, vbiunque spes eum inui-
 taret rei bene gerendæ, in coctus homi-
 num concionabundus inferret sese; eos-
 que potissimum erudiret, qui maximè
 institutionis indigentes, minimè interesse
 sacris concionibus solent, quo Deus et-
 iam à non quærètibz inueniretur. Quo-
 circa in triuio aut platea corrogatis audi-
 toribus, sumptoque ex aliqua taberna
 scabello, ex eo de honesta beataque vi-
 ta apud desidiosos ac ludibundos vehe-
 mentiùs quàm speciosius verba faciebat:
 vt nonnulli etiam qui risus captandi gra-
 tia ad concionem accesserant, orationis

*A solita-
 ria vita
 populum
 docere in-
 stituit.*

*Abstinen-
tia pecu-
niæ in con-
cionibus.*

*Primum sa-
cerdum facit.*

grauitate diuinaque vi permoti, pro risu referrent fletum. Non alia res maiorem habebat admirationem, aut negotium adiuuabat magis, quam pecuniæ abstinentia, gratissimum omnibus sanctitatis indicium. Quippe neque ipso quicquam petente à circumfusa multitudine, neque vltro datum accipiente, nemo non sensit illum haud quaquam suis commodis seruire, sed alienæ saluti. Studio atque operâ non minus vtiliter in aliis iuuandis, quam in seipso excolendo, in Monte Celso collocata; Ignatij accessit venit Vicetiam. Ibi animo, quanta maxima potuit cura, præparato, maturum iam ratus, quod pridem pia mente conceperat, nouus sacerdos cælestem illam ac salutarem hostiam diuinæ maiestati, mistis gaudio lacrymis, immolat. Non tam credere illum, quod sacrosanctis illis mysteriis continetur, quam cernere atque intueri, diceres. Ardor sanè mentis ac vultus is erat, vt eum qui conspicerent tam suauiter lacrymantem, temperare ipsi nequerent lacrymis. Et ille deinceps excellentem hunc pietatis sensum haud secus retinuit in reliqua vita, quam si nouus quotidie sacerdos ad aram accedens, primorem illam sacrorum dulcedinem delibaret.

CAPVT